

مقدمه:

برای آنکه کتابخانه تبدیل به انباری مرده از کتاب و سایر منابع اطلاعاتی بلااستفاده نگردد، عمل وجین صورت می گیرد. وجین منابع اطلاعاتی باعث حیات و پویایی مجموعه کتابخانه می شود. سیاست وجین مجموعه همانند سیاست انتخاب می باشد که بر اساس نظارت، ارزیابی و بازنگری دوره ای مجموعه کتابخانه انجام می پذیرد. این مسئله حاکی از آن است که سفارش منابع و وجین آن، دو فرآیند کاملاً مرتبط و وابسته به هم بوده و می بایست سیاستهای واحدی درخصوص هر دو فرآیند اعمال شود.

تعریف وجین:

وجین فرایندی است که از طریق آن منابع مازاد، فرسوده و یا بی استفاده از مجموعه خارج می گردد.

اهداف وجین:

۱. ایجاد فضای مناسب برای منابع اطلاعاتی

۲. تسهیل و تسریع در دسترسی به منابع اطلاعاتی مورد نیاز

۳- پویایی مجموعه منابع مرتبط با اهداف و وظایف کتابخانه

۴- جلوگیری از انباشته شدن کتابها و یزائدوبی استفاده

شاخصها و معیارهای وجین:

۱- کنار گذاشتن ویرایش های قبلی: با افزوده شدن ویرایش های جدید منابع به مجموعه کتابخانه، ویرایش های قبلی آن که مراجعه کننده ای ندارد، از مجموعه وجین می شود.

*تبصره: کتابداران می توانند در صورت نیاز و حسب تشخیص تعدادی از نسخ (حداقل یک نسخه از ویرایش قدیمی) کتاب را نیز در مجموعه خود و در کنار ویرایشهای جدید حفظ نمایند.

۲- تکراری بودن: نسخه های تکراری و اضافی منابع یکه در زمان خاص بنابه شرایط تهیه گردیده و در حال حاضر نسخه های کمتر آن در مجموعه جوابگوی نیاز مراجعان می باشد را می توان وجین نمود.

۳-- منابعی که فرسوده شده اند و نسخه جدید را می توان جایگزین آنها کرد.

مسئولیت وجین منابع :

مسئولیت اصلی وجین منابع با کمیته وجین مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی است و مسئولیت اجرایی بر عهده بخش امانت و سفارشات و بهره گیری از گروه های کارشناسی ذیل می باشد:

۱- گروه کارشناسی وجین منابع چاپی : متشکل از مسئول کتابخانه، کارشناسان موضوعی بخش سفارشات، بخش امانت و کارشناس نشریات

۲ - گروه کارشناسی وجین منابع غیر چاپی (دیداری ، شنیداری ، الکترونیکی و دیجیتالی) : متشکل از مسئول کتابخانه ، کارشناس موضوعی سفارشات و کارشناس واحد دیداری و شنیداری

*تبصره: بدیهی است کلیه اعمال نهایی وجین در کتابخانه های دانشکده ای و بیمارستانها توسط کارشناس کتابدار مربوطه انجام می گیرد.

منابع مستثنی از وجین:

کتابهایی با موضوعات ادبی، سیاسی، تاریخی، مذهبی و اطلسها شامل تعریف و روند وجین نمی شوند

زمان وجین:

کتابخانه برای انجام عمل وجین کتابها می بایستی زمان و وقت مناسب را برای دقت بیشتر در وجین منابع انتخاب نمایند. بهترین زمان مقاطع زمانی تعطیلات بین دو ترم تحصیلی و یا تعطیلات تابستان می باشد.